

Ny Bokin'i Daniela — Isa faha-dimy amby roapolo sy zato

Famakafakana ny Heviny Ara-paminaniana: Fandikana ny Daniela 11:40 sy ny Heviny ho an'ny Kristianisma Ankehitriny

Jeff Pippenger
2024-03-09

Ny andininy faha-efapolo ao amin'ny Daniela toko faha-iraika ambin'ny folo dia manomboka amin'ny fotoanan'ny farany; nefa io andininy io dia manondro fotoanan'ny farany roa, ka izany no ahafahan'ny mpianatry ny faminaniana mampifanaraka ny fotoanan'ny farany voalohany amin'ny fotoanan'ny farany faharoa. Rehefa ampiharina izany, ny tsipika ara-tantara Millerita izay nanomboka tamin'ny 1798 dia mandeha mifanandrify amin'ny tantaran'i Etazonia tamin'ny 1989. Ireo tsipika roa ireo dia manondro ny tsipiky ny tandroka Protestanta marina sy ny tsipiky ny tandroka Repoblikana an'ilay bibidia avy amin'ny tany ao amin'ny Apokalypsy toko faha-telo ambin'ny folo. Samy manomboka amin'ny fotoanan'ny farany tamin'ny 1798 ireo tsipika roa ireo, ary ny fotoanan'ny farany tamin'ny 1989 dia mameno fotsiny sady manome vavolombelona faharoa momba ireo mariky ny fahamarinana izay voavaha tombo-kase ao amin'ilay andininy.

Ny fihetsiky ny anjely fahatelo dia tonga tamin'ny 22 Oktobra 1844, saingy nahemotra noho ny fikomiana naharitra fito taona, nanomboka tamin'ny 1856 ka hatramin'ny 1863. Naverina tamin'ny 11 Septambra 2001 ny fahatongavan'ny anjely fahatelo. Ny taona 1863 dia nasehon'ny tandindon'ny toby voalohan'ny Isiraely fahiny tao Kadesy sy ny fikomian'ireo mpisafolo, ary ny 11 Septambra 2001 dia nasehon'ny tandindon'ny toby farany nataon'ny Isiraely fahiny tao Kadesy sy ny fikomian'i Mosesy. Ny fikomiana tamin'ny 1863 dia naneho ny fikomiana voalohany tao Kadesy, izay niteraka didim-pitsarana ho amin'ny fahafatesana tany an-efitra. Ny fikomiana tamin'ny 11 Septambra 2001 dia naneho ny fikomiana farany tao Kadesy, izay niteraka ny fahafatesan'ny fitarihana ao amin'ny Advantisma Laodiseana.

Ny fidinan'ilay anjely tamin'ny 11 Aogositra 1840, izay nampiditra ny hetsika 1840 ka hatramin'ny 1844, izay nantsoin'i Sister White hoe fanehoana be voninahitra ny herin'Andriamanitra, dia tandindon'ny 11 Septambra 2001 sady nanondro fanehoana be voninahitra ny herin'Andriamanitra.

“Ny anjely izay miray amin'ny fanambaràna ny hafatry ny anjely fahatelo dia hampahazava ny tany rehetra amin'ny voninahiny. Asa iray maneran-tany sy manana hery tsy fahita no voambara mialoha eto. Ny hetsika momba ny fiavian'i Kristy tamin'ny 1840–44 dia fanehoana be voninahitra ny herin'Andriamanitra; ny hafatry ny anjely voalohany dia nentina tany amin'ny tobim-pitoriana rehetra eran'izao tontolo izao, ary tany amin'ny firenena sasany dia nisy fahalianana ara-pivavahana lehibe indrindra izay efa hita tany amin'ny tany rehetra hatramin'ny Fanavaozana tamin'ny taonjato fahenina ambin'ny folo; nefa ireo dia mbola hohoaran'ny hetsika mahery vaika eo ambanin'ny fampitandremana farany ataon'ny anjely fahatelo.” The Great Controversy, 611.

Ny fahatongavan'ily anjely fahatelo voalohany tamin'ny 22 Oktobra 1844 (ilay Kadesa voalohany) dia mba hamita ny asa, nefa ny vahoakan'Andriamanitra kosa nifidy ny hisafidy mpitarika vaovao sy hiverina any Egypta. Tamin'ny 1863 dia “nanorina indray an'i Jeriko” izy ireo, fa tsy nandray anjara tamin'ny asan'Andriamanitra tamin'ny fandravana ny mandan'i Jeriko. Noho izany dia voaozona izy ireo, tamin'ny fahafatesana tany an-efitra.

Ary tamin'izany andro izany no nampianianian'i Josoa azy hoe: Ho voaozona eo anatrehan'i Jehovah ny lehilahy izay hitsangana ka hanorina indray ity tanàna Jeriko ity; amin'ny lahimatoany no hametrahany ny fanorenany, ary amin'ny zandriny indrindra no hananganany ny vavahadiny. Josoa 6:26.

Tahaka an'i Isiraely fahiny tany Kadesy voalohany, izay nandà ny hafatr'i Josoa sy Kaleba, ny fikomian'i Isiraely maoderina tany Kadesy voalohany (1863) dia nitondra taminy ny ozon'i Josoa. Rehefa niverina ny anjely fahatelo tamin'ny 11 Septambra 2001 (Kadesy farany), dia nanomboka ny asa farany mialoha ny hampidin'Andriamanitra an'i Jeriko sy ny mandany ny mandany azy.

Ny 22 Oktobra 1844 dia manamarika ny fahatongavan'ily anjely fahatelo, ary amin'izany dia manamarika koa ny fahatongavan'ily Alahady ho avy tsy ho ela amin'ny andro farany. Ny 1863 dia manamarika ny fiakaran'ny fotoana fitsapana an'ily anjely fahatelo izay nanomboka tamin'ny 22 Oktobra 1844. Koa noho izany, ny 1863 dia tandindon'ily lalàn'ny Alahady ho avy tsy ho ela, satria i Jesosy mandrakariva no maneho ny fiakaran'ny fiandohana. Tamin'ny 1863, dia nizara ho sokajy roa ny firenena, ary toy izany koa, amin'ny lalàn'ny Alahady, dia haseho ireo sokajy roa.

Ny fotoam-pitsapana an'ny anjely fahatelo teo amin'ny tantaran'ny Millerita dia nanomboka tamin'ny 1844 ary nifarana tamin'ny 1863, ary ny fiandohana sy ny fiakaran'ny dia samy nanamarika ny lalàn'ny Alahady amin'ny andro farany. Ao amin'ny tantara eo anelanelan'ny fiandohana (1844) sy ny fiakaran'ny (1863) no misy ny fikomian'ny hetsika Millerita (1856). Noho izany, io vanim-potoana io dia mitondra ny sonian'ny “Fahamarinana.” Ny fiverenana any Kadesy fanindroany tamin'ny 11 Septambra 2001 dia manamarika ny fiandohan'ny fizotry ny fitsapana an'ny anjely fahatelo, izay mifarana amin'ily lalàn'ny Alahady ho avy tsy ho ela, araka ny tandindon'ny 1863.

Hatramin'ily lalànan'ny Alahady ka mandra-pikatonan'ny fotoam-pitsarana ho an'ny olombelona, dia harodana Jeriko sy ny mandany, mifanaraka amin'ily fitsarana fanatanterahana atao amin'ily vehivavy janga any Babylona izay aseho ao amin'izany tantara izany. Ny andininy faha-efapolo dia manomboka amin'ny taona 1798, ary mifarana amin'ily lalànan'ny Alahady izay ho avy tsy ho ela ao amin'ny andininy faha-iraka amby efapolo. Ny fotoan'ny farany tamin'ny 1798 dia maneho ny tsipika anatin'ny amin'ny fiangonan'Andriamanitra, manomboka amin'ny Millerita tamin'ny hetsiky ny anjely voalohany ka hatramin'ny hetsiky ny anjely fahatelo sy ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo. Ao anatin'ny andininy iray ihany izany rehetra izany.

Ny ady teo amin'ny mpanjakan'ny avaratra, izay nanomboka tamin'ny fiakaran'ny mpanjakan'ny atsimo ho amin'ny fahefana tamin'ny 1798, dia nifarana tamin'ny 1989, rehefa resin'ny firaisan-kina teo amin'ny fanjakana fahadimy sy fahenina ao amin'ny faminanian'ny Baiboly ny

mpanjakan'ny atsimo. Ny adin'ny mpanjakan'ny avaratra sy ny mpanjakan'ny atsimo, izay nanomboka tamin'ny 1798, dia fantatry ny Millerita ho ady nanohitra an'i Roma, izay hitany ho ireo hery roa mpandrava ihany, dia ny fanompoan-tsampy sy ny fahefana papaly. Rehefa nifarana ny ady tamin'ny 1989, dia tafiditra tao avokoa ireo hery mpandrava telo, ary izany no nanamarika ny fiandohan'ny fanehoana ara-paminaniana momba ireo hery telo ireo mitarika izao tontolo izao ho any Armagedona, izay aseho ara-jeografia ao amin'ny andininy faha-dimy amby efapolo ao amin'ny Daniela iraka ambin'ny folo.

Andininy faha-efapolo ka hatramin'ny faha-dimy amby efapolo no mamantatra ny fihetsiketsehana ara-paminaniana ataon'ireo fahefana telo izay mitondra ny papa ho amin'ny fiafarany eo anelanelan'ny ranomasina sy ny tendrombohitra masina be voninahitra. Raha takatra araka ny tokony ho izy, ny tantara ara-paminaniana aseho ao amin'ny andininy faha-efatra amby efapolo dia ahitana ny andininy faha-iray amby efapolo ka hatramin'ny faha-efatra amby efapolo.

Koa miainga avy amin'ny fotoanan'ny farany tamin'ny 1989, miaraka amin'ny fijoroana ho vavolombelona faharoa an'ny 1798, izay manondro ny fiandohana sy ny fiafaran'ny ady eo amin'ny mpanjakan'ny atsimo sy ny mpanjakan'ny avaratra, ny andininy faha-efapolo amby iray ka hatramin'ny faha-efapolo amby efatra dia manondro ilay firaisana telo sosona an'ny fahefana papaly izay sitrana ny feriny mahafaty, ary ny andininy faha-efapolo amby dimy no isehoan'ny fiafarany. Ireo andininy ireo, raha hatonina avy amin'io fomba fijery io, dia maneho tantara iray izay ivelan'ny fiangonan'Andriamanitra, tahaka izay asehon'ny fifandraisana misy eo amin'ny toambo-kase fito sy ny fiangonana fito ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy.

Ny tsipiky ny tantara ara-paminaniana asehon'ny 1798 dia maneho indrindra ny fitsarana famotopotorana, ary ny tsipika izay manomboka eo amin'io teboka io ihany amin'ny 1989 dia maneho indrindra ny fitsarana fanatanterahana. Ny 1798 dia manasongadina indrindra ny asan'ilay iraka izay manomana ny lalana ho an'ny Iraky ny Fanekena, ary ny 1989 kosa dia manasongadina indrindra ny asan'ilay iraka Elia.

Manomboka tamin'ny 1798, rehefa nosokafana ny bokin'i Daniela, no nisian'ny fitomboan'ny fahalalana momba ny tantara ara-paminaniana izay itarihan'i Kristy ny olony ho amin'ny fifandraisana amin'ny fanekena, ka tanteraka amin'izany ny fampiraisana maharitra ny maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona. Io fanekena amin'ny andro farany io dia aseho imbetsaka ao amin'ny Soratra Masina.

Indro, avy ny andro, hoy Jehovah, izay hanaovako fanekena vaovao amin'ny taranak'Isiraely sy amin'ny taranak'i Joda; tsy tahaka ny fanekena izay nataoko tamin'ny razany tamin'ny andro nitantanako azy tamin'ny tanany hamoaka azy hiala tany amin'ny tany Egypta, nefa izy ireo nandika ny fanekeko, na dia Izaho aza no vadiny, hoy Jehovah. Fa izao no fanekena izay hataoko amin'ny taranak'Isiraely aorian'izany andro izany, hoy Jehovah: Hataoko ao anatin'ny ny lalako, ary hosoratako ao am-pony izany; ary Izaho ho Andriamaniny, ary izy ho oloko. Ary tsy hampianatra intsony samy ny namany avy, na samy ny rahalahiny avy, hanao hoe: Mahalalà an'i Jehovah; fa izy rehetra hahalala Ahy avokoa, hatramin'ny kely indrindra aminy ka hatramin'ny lehibe indrindra aminy, hoy Jehovah; fa havelako ny helony, ary ny fahotany tsy hotsaroako intsony. Jeremia 31:31–34.

Ny mpaminany rehetra dia manondro ny andro farany, ary ny fiteny hoe “andro farany,” ao amin’ny faminaniana, dia maneho ny vanim-potoanan’ny fitsarana. Tonga ny anjely voalohany tamin’ny 1798, tamin’ny fotoanan’ny farany, mba hanambara ny fanokafana ny fitsarana tamin’ny 1844, izay fahatongavan’ny andro farany koa. Ny andro farany dia ireo “andro” lazain’i Jeremia fa ho avy, rehefa “hamela” ny “heloka” Andriamanitra ary “tsy hotsarovany intsony” ny fahotan’ny olony. Izany asa izany dia tanterahin’i Kristy, amin’ny maha-Mpisoronabe Azy ao amin’ily andro fampihavanana tandindon’ny tena izy, mandritra ny “andro farany.”

Raha mbola nanohy nandeha tamin’ny finoana tao amin’ny fahazavana mandroso nentin’ny anjely fahatelo izay tonga tamin’ny 22 Oktobra 1844 ny Advantisma Millerita, dia efa ho tao amin’ny fonenany mandrakizay miaraka amin’i Jesosy izy ireo. Izany no tian’i Jeremia holazaina raha manao hoe: “aorian’izany andro izany.” “Izany andro izany” dia ireo vanim-potoana ara-paminaniana izay nitarika ho amin’ny, sady nifarana tamin’ny, taona 1844. Ireo no “andro” resahin’ny Daniela toko faharoa ambin’ny folo.

Fa mandehana amin’ny lalanao ianao mandra-pahatongan’ny farany; fa hitsahatra ianao, ary hitsangana amin’ny anjaranao amin’ny faran’ny andro. Daniela 12:13.

Amin’ny “andro farany,” na araka ny ilazan’i Jeremia hoe, “rehefa afaka izany andro izany,” Kristy dia nikasa hametraka ny lalàny ao anatin’ny toetra anaty amin’ny olony sy hanoratra ny lalàny eo amin’ny fo. Ny toetra anaty dia ny natiora ambany, na araka ny iantsoan’i Paoly azy hoe ny nofo, ary ny fo kosa dia ny natiora ambony. Ny fanekena dia mampanantena hanome ny olony saina vaovao amin’ny fiovam-po, ary vatana vaovao amin’ny Fiaviana Fanindroany. Lavo tao amin’i Adama ny olona, izay noforonina araka ny endrik’Andriamanitra, ary izay noforonina tamin’ny natiora ambony sy natiora ambany. Ny faneken’i Kristy dia ny hanavotra ny olombelona miaraka amin’ny natiora roa sosona ananany hiala amin’ny ozon’ny ota.

“Eo amin’ny andro farany amin’ny tantaran’ity tany ity dia havaozina ny faneken’Andriamanitra amin’ny olony izay mitandrina ny didiny. ‘Ary amin’izany andro izany dia hanao fanekena ho azy ireo Aho amin’ny bibidia any an-tsaha sy amin’ny voro-manidina eny amin’ny habakabaka ary amin’ny biby mandady amin’ny tany; ary hotapahiko tsy hisy eto ambonin’ny tany ny tsipika sy ny sabatra ary ny ady, ka hampandriako mandry aman-tsara izy. Ary hoforako ho Ahy mandrakizay ianao; eny, hoforako ho Ahy amin’ny fahamarinana sy amin’ny fitsarana ary amin’ny fitiavana feno famindram-po sy amin’ny famindrampo ianao. Eny, hoforako ho Ahy amin’ny fahatokiana ianao; ary hahalala an’i Jehovah ianao.’”

“‘Ary izao no hitranga amin’izany andro izany: Izaho hihaino, hoy Jehovah; hihaino ny lanitra Aho, ary ny lanitra hihaino ny tany; ary ny tany hihaino ny vary sy ny divay ary ny diloilo; ary ireo hihaino an’i Jezirela. Dia hamafy azy ho Ahy eo amin’ny tany Aho; ary hamindra fo amin’izay tsy nahazo famindram-po Aho; ary hilaza amin’izay tsy oloko hoe: Oloko ianao; ary izy kosa hanao hoe: Andriamanitra Hianao.’ Hosea 2:14-23.”

“‘Amin’izany andro izany, ... ny sisa amin’ny Isiraely sy izay afa-nandositra tamin’ny taranak’i Jakoba ... dia hiantehitra amin’i Jehovah, Ilay Iray Masin’ny Isiraely, amin’ny fahamarinana.’ Isaia 10:20. Avy amin’ny ‘firenena rehetra sy ny fokom-pirenena sy ny samy

hafa fiteny ary ny olona rehetra' dia hisy ireo izay hamaly amim-pifaliana ny hafatra hoe: 'Matahora an'Andriamanitra, ka omeo voninahitra Izy; fa tonga ny andro fitsarany.' Hiala amin'ny sampy rehetra izay mamatotra azy amin'ity tany ity izy, ary 'hiankohoka eo anatrehan'Ilay nanao ny lanitra sy ny tany sy ny ranomasina ary ny loharanon-drano.' Hanafaka ny tenany amin'ny fatorana rehetra izy, ary hijoro eo anatrehan'izao tontolo izao ho tsangambaton'ny famindram-pon'Andriamanitra. Noho ny fankatoavany ny fitakiana rehetra avy amin'Andriamanitra, dia ho fantatry ny anjely sy ny olona izy ho isan'ireo izay 'mitandrana ny didin'Andriamanitra sy ny finoana an'i Jesosy.' Apokalypsy 14:6–7, 12.”

“‘Indro, avy ny andro, hoy Jehovah, izay hahatrarany ny mpiasa tany ny mpijinja, ary ny mpanitsaka voaloboka hahatratra izay mafafo voa; ary ny tendrombohitra handrotsaka divay mamy, ary ny havoana rehetra hiempo. Ary hampody ny babo amin'ny oloko Isiraely Aho, ka hanorina ny tanàna laho izy ka honina ao; hamboly tanim-boaloboka izy ka hisotro ny divay avy aminy; hanao saha ihany koa izy ka hihinana ny voany. Ary hamboleko eo amin'ny taniny izy, ka tsy hongotana hiala amin'ny taniny izay nomeko azy intsony izy, hoy Jehovah Andriamanitrao. Amosa 9:13–15.’” Review and Herald, February 26, 1914.

Rehefa hoy Jeremia hoe “aorian'ireo andro ireo”, ireo “andro” nialoha ny asa asehon'i Kristy izay tonga tampoka tao amin'ny tempoliny mba hanadio azy, dia ireo vanim-potoana ara-paminaniana izay nifarana tamin'ny 1798 sy 1844. Ny fiasan'ireo andro ara-paminaniana ireo (vanim-potoana), no nanamarika ny enina amby efa-polo taona izay nanorenany i Kristy ny tempolin'ny Millerita, ary rehefa tonga tampoka tamin'ny 22 Oktobra 1844 Izy dia nanatanteraka ny Malakia toko fahatelo, izay notanterahiny koa rehefa nanadio ny tempoly Izy tamin'ny fiandohana sy tamin'ny fiasan'ny asa fanompoany.

“Raha nanadio ny tempoly tamin'ireo mpividy sy mpivarotra avy amin'izao tontolo izao Jesosy, dia nanambara ny iraka nampanaovina Azy Izy, dia ny hanadio ny fo ho afaka amin'ny fahalotoan'ny ota,—amin'ny filàna araka ny nofo, ny filan-dratsy feno fitiavan-tena, ny fahazarana ratsy, izay manimba ny fanahy. Malakia 3:1–3 voatonona.” Ilay Fitiavana Mandrakizay, 161.

Ary “rehefa afaka izany andro izany,” Kristy dia nikasa hanadio ny tempoly izay naoriny, izay naneho ny asany amin'ny fanadiovana ny fon'ny olony ho afaka amin'ny fahalotoan'ny ota, na araka ny ambaran'i Jeremia, fanoratany ny lalàny ao am-pon'izy ireo sy ao anatin'ny tenany.

Fa raha nahita tsiny tamin'izy ireo Izy, dia hoy Izy: Indro, avy ny andro, hoy Jehovah, izay hanaovako fanekena vaovao amin'ny taranak'Isiraely sy amin'ny taranak'i Joda; tsy tahaka ny fanekena izay nataoko tamin'ny razany tamin'ny andro nitondrako azy tamin'ny tanana hamoahako azy hiala tany amin'ny tany Egipta; satria tsy naharitra tamin'ny fanekeko izy, ka tsy noraharahako, hoy Jehovah. Fa izao no fanekena izay hataoko amin'ny taranak'Isiraely rehefa afaka izany andro izany, hoy Jehovah; hataoko ao an-tsainy ny lalàko, ary hosoratako ao am-pony izany; ary Izaho ho Andriamaniny, ary izy ho oloko. Hebreo 8:8–10.

Ny teny hoe “ireo andro ireo” dia “faran'ny andro” tao amin'i Daniela, izay nifarana tamin'ny 1798 sy 1844. Ny andalan'ny tandroka protestanta izay manomboka amin'ny 1798, ao amin'ny andininy faha-efapolo ao amin'ny Daniela 11, dia manasongadina ny fifandraisan'ny fanekena izay

aorina amin'ireo efatra arivo sy efatra alina sy iray hetsy. Ny teny hebreo hoe “lot” dia vato kely izay nampiasaina hamaritana ny anjaran'ny olona iray. Nolazaina tamin'i Daniela mba handeha sy hiala sasatra (ao amin'ny fahafatesana), mandra-pahatongan'ny “faran'ny andro”, izay, tamin'ny 1844, no hanombohan'ny fitsarana ary hamaritana ny anjarany.

Fa mandehana amin'ny lalanao ianao mandra-pahatongan'ny farany; fa hitsahatra ianao, ary hitsangana amin'ny anjaranao amin'ny faran'ny andro. Daniela 12:13.

Ny “andro” amin'ny “faran'ny andro” dia maneho ireo faminaniana ara-potoana izay nifarana tamin'ny 1844, satria taorian'izany dia tsy hisy fotoana ara-paminaniana intsony. Ny roa arivo sy telon-jato taona, izay fahitana marah, midika ny fisehoan'i Kristy tampoka ao amin'ny fitoerany masina, dia nifarana tamin'izany; ary ny roa arivo sy diman-jato sy roapolo taona amin'ny fahatezerana farany dia nifarana koa, tahaka ny nifaranan'ny andron'ny fahatezerana voalohany tamin'ny fotoanan'ny farany tamin'ny 1798. “Aorian'izany andro izany,” araka ny ambaran'i Jeremia, dia noresahin'i Paoly tatỳ aoriana. Miresaka indroa momba ny hoe “aorian'izany andro izany” an'i Jeremia i Paoly; fa tsy ny fanekena izay hatsangana “aorian'izany andro izany” ihany no resahin'i Paoly, fa ny tena zava-dehibe kokoa dia ny amaritany ny asan'i Kristy amin'ny maha-Mpisoronabe Azy.

Fa tamin'ny fanatitra iray ihany no nahatanterahany mandrakizay izay nohamasinina. Ary ny Fanahy Masina koa dia vavolombelona amintsika; fa rehefa avy nilaza rahateo Izy hoe: Izao no fanekena hataoko aminy, rehefa afaka izany andro izany, hoy ny Tompo: Hataoko ao am-pony ny lalàko, ary hosoratako ao an-tsainy ireny; ary ny fahotany sy ny helony dia tsy hotsaroako intsony. Ary izay misy famelan-keloka amin'ireny dia tsy misy fanatitra noho ny ota intsony. Koa amin'izany, ry rahalahy, satria manana fahasahiana hiditra ao amin'ny fitoerana masina indrindra amin'ny ran'i Jesosy isika, amin'ny lalana vaovao sady velona, izay natokany ho antsika, amin'ny alalan'ny efitra lamba, izany hoe ny nofony; ary satria manana Mpisoronabe manapaka ny tranon'Andriamanitra isika. Hebreo 10:14–21.

Ny roanjato sy roapolo taona izay mampifandray ny faminanian'ny fahitana marah momba ny fisehoan'i Kristy amin'ny faminaniana roa arivo sy diman-jato sy roapolo taona amin'ny fahitana chazon momba ny tantara ara-paminaniana, dia mampiray, na mampifamatotra, ny fiandohan'ireo fe-potoana ara-paminaniana roa ireo amin'ny alalan'ny rohy ara-tandindona iray izay maneho ny fitambaran'ny maha-olombelona sy ny maha-Andriamanitra, izay asa tanterahin'i Kristy ao amin'ny fanadiovana izay mitranga mandritra ny fihetsiky ny anjely fahatelo, ary miafara amin'ny fanekena izay ataony amin'ireo iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina.

Ny fahitana ny chazon, izay maneho ny fanitsakitsahana ny tempoly, dia fahitana ny amin'ny maha-olombelona izay efa voahitsakitsaky ny ota hatramin'ny fikomian'i Adama tao amin'ny Sahan'i Edena; ary ny fahitana ny marah, izay maneho ny asan'i Kristy amin'ny famerenana sy fanadiovana ny tempoly, dia samy tanteraka tamin'ny 22 Oktobra 1844. Misy faminaniana roa maharitra dimy amby roanjato sy roa arivo taona momba ny fahatezeran'Andriamanitra, izay maneho ny fanitsakitsahana ny tafika sy ny fitoerana masina.

Samy maneho ny fanitsakitsahana ny taranak'olombelona ireo faminaniana roa ireo, izay haverina amin'ny laoniny amin'ny alalan'ny fahitan'ny marah. Ny fahatezerana roa avy amin'Andriamanitra tamin'ny olony dia maneho ny fahatezerana amin'ny taranak'olombelona lavo, izay ny asan'i Kristy amin'ny fanorenana indray sy fanadiovana ny tempoly lavo ihany no hamonjy sy hamerina amin'ny laoniny azy.

Ireo fahatezerana roa ireo dia maneho ny toetra ambony sy ny toetra ambany ao amin'ny olombelona. Tamin'ny fahalavoan'i Adama dia nalain'ny toetra ambany ny fahefana ambony noho ny toetra ambony, ary ny fikasan'i Kristy ho an'ny olona dia ny hifehezan'ny toetra ambony ny toetra ambany. Tamin'ny fahalavoan'i Adama dia resin'ny filàn'ny toetra ambany ny toetra ambony, ka navadika ny fikasan'Andriamanitra. Izany no tiana holazaina amin'ny hoe “fiovam-po” ao amin'ny Baiboly. Ny hoe miova fo dia midika fa averina amin'ny toeram-pitondrany ny toetra ambony mba hanapaka ny toetra ambany. Ny mampiova fo dia midika hoe mamadika, na mametraka ambony ambany.

Ny fahatezerana voalohany tamin'ily fanjakana avaratra dia ny fahatezerana tamin'ny toetra ambany, izay nampanompo ny toetra ambony tamin'ny fahalavoana. Tonga aloha izany fahatezerana izany, satria Kristy nandray ny asan'ny fanavotana teo indrindra amin'izay niandohany voalohany, ary niantomboka tamin'ny filàn'ny toetra ambany izany, dia ny filàn'ny fahazotoan-komana. Kristy nanomboka ny asany tamin'ny fifadian-kanina naharitra efapolo andro.

“Kristy dia nahalala fa mba hahafahany manatanteraka amim-pahombiazana ny drafitry ny famonjena, dia tsy maintsy natombony teo amin'izay niantombohan'ny faharavana ihany ny asa fanavotana ny olombelona. Adama dia lavo noho ny fanomezana fahafaham-po ny filan-komana. Mba hampahatsiahivana mafy ny olona ny adidiny hankatò ny lalàn'Andriamanitra, dia natombok'i Kristy ny asany fanavotana tamin'ny fanavaozana ny fahazarana ara-batan'ny olombelona. Ny fihenana ny hatsaram-panahy sy ny fahalòvan'ny taranak'olombelona dia azo ambara indrindra ho vokatry ny fanomezana fahafaham-po ny filan-komana voavilivily.” Testimonies, boky faha-3, 486.

Ny fahatezerana faharoa dia namely ny natiora ambony kokoa, izay asehon'ny fanjakana atsimo, izay misy an'i Jerosalema, dia ilay tanàna izay nofidin'Andriamanitra hametrahany ny Anarany. Tamin'ny 22 Oktobra 1844, ny asa izay nokasain'i Kristy hatao, sy ny asa izay tanterahiny ankehitriny, dia asehon'ireo tsorakazo roa ao amin'i Ezekiela.

Rehefa atambatra ho tapa-kazo iray mandrakizay ireo tapa-kazo roa an'i Ezekiela, dia manondro ny fanekena izay anesoran'i Kristy ny ota amin'ny olony mandrakizay izany, ary averina amin'ny rafitra ara-daharana tokony ho izy ny toetra ambony sy ny toetra ambany, ka tonga lavorary indray ny olona. Ao amin'ny toetry ny olona tsy mbola niova fo, ny toetra ambany ao amin'ny olona, izay asehon'ny fahatezerana voalohany, no nanjaka tamin'ny toetra ambony ao amin'ny olona izay asehon'ny fahatezerana farany. Koa ny fahatezerana voalohany dia namely ny fanjakana avaratra, izay ara-jeografia dia “ambony” noho ny fanjakana atsimo.

Ny roanjato sy roapolo taona izay mampifandray ireo fahitana roa, dia ny marah sy ny chazon, amin'ny maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona, ao amin'ny fiandohany ifanandrify avy, dia

miara-mitambatra ho tapa-kazo iray rehefa Kristy mamita ny asan'ny anjely fahatelo miaraka amin'ireo iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo. Izany no faminaniana momba ny fahatezerana farany manohitra ny fanjakana atsimo izay atambatra amin'ny faminaniana momba ny fisehoana tamin'ny 1844, fa ny fanekena dia manome saina vaovao amin'ny fiovam-po, nefa ny tena vaovao kosa (ny fanjakana avaratra) dia haverina amin'ny laoniny ihany amin'ny fiavian'i Kristy fanindroany, ao anatin'ny indray mipi-maso.

Ny andininy faha-efapolo ao amin'ny Daniela toko faha-iraika ambin'ny folo dia manondro ireo fotoan'ny farany roa tonta, ary amin'ny fanaovany izany dia manasongadina tsipika anatin'ny tsipika ivelany amin'ny tantara ara-paminaniana mandritra ny tantaran'ilay bibidia avy amin'ny tany ao amin'ny Apokalypsy toko faha-telo ambin'ny folo. Ireo fahamarinana voavaha tombo-kase ao amin'io andininy io dia misolo tena ny tsipika anatin'ny tsipika ivelany amin'ny fahamarinana izay tonga nofaritan'i Kristy sy notanterahiny tao anatin'ny olony. Ny fahamarinana fa ny maha-olombelona tafaray amin'ny maha-Andriamanitra dia tsy manota, dia asehon'ny fahazavana mifandray amin'ny vokatry ny famahana tombo-kasen'ny fahalalana, ary izany no maneho ny fahamarinana anatin'ny olon'Andriamanitra amin'ny andro farany. Ny fahazavana asehon'ny ady eo amin'ireo fahefana izay mitarika izao tontolo izao ho any Hara-magedona no fahamarinana ivelany an'ny olon'Andriamanitra amin'ny andro farany.

Hohamafisintsika ao amin'ny lahatsoratra manaraka izao fianarana izao.

Dia tonga tamiko indray ny tenin'i Jehovah nanao hoe: Ary ianao, ry zanak'olona, maka tapa-kazo iray ho anao, ka soraty eo amboniny hoe: Ho an'i Joda sy ho an'ny zanak'Isiraely namany; dia maka tapa-kazo iray hafa, ka soraty eo amboniny hoe: Ho an'i Josefa, dia ny tapa-kazon'i Efraima, sy ny taranak'Isiraely rehetra namany; ary ampiraiso izy roa ireo mba ho tapa-kazo iray ihany; ka ho tonga iray eo an-tananao izy. Ary raha miteny aminao ny zanaky ny firenenao ka manao hoe: Tsy hasehonao anay va izay tianao holazaina amin'izao? dia lazao aminy hoe: Izao no lazain'i Jehovah Tompo: Indro, halaiko ny tapa-kazon'i Josefa, izay eo an-tanan'i Efraima, mbamin'ny firenen'Isiraely namany, ka hataoko eo aminy, dia eo amin'ny tapa-kazon'i Joda, ary hataoko tapa-kazo iray izy, ka ho tonga iray eo an-tanako. Ary ireo tapa-kazo izay anoratanao dia ho eo an-tananao eo imasony. Ary lazao aminy hoe: Izao no lazain'i Jehovah Tompo: Indro, halaiko avy any amin'ny jentilisa, izay nalehany, ny zanak'Isiraely, ka hangoniko avy amin'ny lafy rehetra izy, ary ho entiko ho any amin'ny taniny izy; ary hataoko firenena iray ao amin'ny tany eo ambonin'ny tendrombohitry ny Isiraely izy, ka mpanjaka iray no ho mpanjaka amin'izy rehetra; ary tsy ho firenena roa intsony izy, sady tsy hisaraka ho fanjakana roa intsony na oviana na oviana; ary tsy handoto tena intsony amin'ny sampiny izy, na amin'ny zava-betaveta ataony, na amin'ny fahadisoany rehetra; fa hovonjeko hiala amin'ny fonenany rehetra, izay nanotany, izy, ary hodioviko; ka dia ho oloko izy, ary Izaho ho Andriamaniny. Ary Davida mpanompoko no ho mpanjaka aminy; ary izy rehetra dia hanana mpiandry iray; handeha araka ny fitsipiko koa izy, ary hitandrina ny lalàko ka hanatanteraka izany. Ary honina ao amin'ny tany izay nomeko an'i Jakoba mpanompoko izy, dia ilay nitoeran'ny razanareo; eny, honina ao izy, dia izy sy ny zanany ary ny zafiny mandrakizay; ary Davida mpanompoko no ho filohany mandrakizay. Ary hanao faneken'ny fiadanana aminy Aho; ho fanekena mandrakizay aminy izany; ary hampitoeriko

izy, sady hampitomboiko, ary hapetrako eo afovoany mandrakizay ny fitoerako masina. Ny tabernakeliko koa ho eo aminy; eny, Izaho ho Andriamaniny, ary izy ho oloko. Ary ho fantatry ny jentilisa fa Izaho Jehovah no manamasina ny Isiraely, raha ny fitoerako masina no eo afovoany mandrakizay. Ezekiela 37:15–28.